

Käärmeen vuosi keinutellen

Mitä katsomme kuvassa? Keinun liike kiinnittää huomion, ja keinuja, kaltaisemme, herättää ehkä kiinnostuksemme. Keinun, puun, huivin ja keinujan koostetta voi katsoa myös kunnianosoituksena keinulle, laitteelle jonka avulla pieni laudanpala ja kaksi muoviköyttä kiinnitettynä puun oksaan mahdollistavat liikkeen. Entä puu? Pieni haapa tarjoaa taustan ja tuen keinulle ja näyttää lehvistössään vuodenaikojen ja säätilojen muutokset, saamatta sen kummempaa tunnustusta tästä pakotetusta panoksestaan. Tämänkaltainen hierarkkinen ja hyödyntävä lähestymistapa kuvaa hyvin suhdettamme kasvillisuuteen. Samalla se osoittaa kirjaimellisestikin täydellisen riippuvuutemme kasveista.

Käärmeen vuonna, alkaen kiinalaisesta uudesta vuodesta 10. helmikuuta 2013, kiinnitin pienen sinisen keinun haapaan, joka kasvaa Harakan saaren länsirannalla, vanhan saunanpohjan jäänteiden luona. Suurin piirtein kerran viikossa kuvasin itseni videolle keinumassa puettuna vaaleansiniseen huiviin, pitäen kamerajalustan paikan ja kuvan rajauksen mahdollisimman samana. Samoina ajankohtina istuin myös toisen, kerran paikalla kasvaneen haavan kannon luona – aiemmin saattoi kiinnittää riippumaton niiden väliin – ja katselin merelle selkää kameraan päin. Toisessa kuvassa istuin pienen kiviröykkiön päällä katsellen laajenevaa Helsingin satamaa vastarannalla. Siten yritin luoda ”matkamuistoja” siitä, miltä maisema näytti tämän vuoden aikana Suomenlahden pohjoisrannalla.

”Käärmeen vuosi keinutellen” on viimeinen osa kahdentoista vuodenmittaisen projektin sarjassa. Ne on esitetty kameralle samalla saarella, ja tutkivat kysymystä miten esityksellistää maisema tänään. Vuonna 2002 käynnistämäni sarja perustuu kiinalaiseen kalenteriin ja sen kahdentoista vuoden sykliin, jossa jokainen vuosi on nimetty eläimen mukaan. Tämä työtapaperustuu performanssitaiteen, videotaiteen ja ympäristötaiteen perinteille ja liikkuu niiden välisellä raja-alueella. Jokaisena vuonna olen valinnut uuden näkökulman maisemaan, uuden piirteen ympäristöstä ja uuden suhteen ruumiini ja paikan välille.

Tänä vuonna keskityin pienen keinun liikkeeseen, keinotekoiseen maisemaan lisättyyn elementtiin. Vaikka keinu voi olla vaikuttava veistoksellinen elementti, kuten vaikkapa Monica Sandin töissä, noudattaa tämä keinu lapsen mittakaavaa. Rannalla kasvava haapakin on pienikasvuinen. Se kesti kuitenkin ongelmitta kaikkien vierailijoiden painon. Kokeilin jakaa kokemukseni keinumisesta ja vaihtaa esiintyjän kuvassa kutsumalla kollegoita saarelta tai tilapäisiä vierailijoita hetkeksi keinumaan. Nämä esitykset dokumentoin videolle ja kolmikieliseen blogiin, lisäen jokaiseen tekstiin stillkuvan kustakin esityksestä, joko vierailijasta tai itsestäni <http://aa-yearofthesnake.blogspot.fi/> Valitsin jaettavaksi keinumisen kaltaisen toiminnan päättääkseni sarjan hilpeämissä tunnelmissa. Lisäksi otin keinun mukaan matkoilleni ja kiinnitin sen erilaisilla rannoilla kasvaviin puihin.

Ormens år i gungan

Vad ser vi i bilden? Gungans rörelse fångar blicken och den som gungar, vår like, väcker kanske vårt intresse. Hopsättningen av gungan, trädet, sjalen och den gungande kan också betraktas som en hyllning till gungan, en apparat som får en träbit och två rep av plast fästa vid en trädgren att möjliggöra rörelse. Och trädet då? En liten asp erbjuder bakgrund och stöd för gungan och visar årstidernas och vädrets växlingar i sitt lövverk, utan att få någon kredit för detta betvingade bidrag.

Detta slags hierarkiskt och utilitaristiskt förhållningssätt är beskrivande för vår relation till växtligheten. Samtidigt visar det helt bokstavligt vårt fullständiga beroende av växterna.

Under ormens år, från och med det kinesiska nyåret den 10 februari 2013 fäste jag en liten blå gunga i en asp som växer på den västra stranden av ön Stora Räntan vid resterna av den gamla bastugrunden. Ungefär en gång i veckan videofilmade jag mig själv gungande, iklädd en ljusblå sjal, och försökte hålla kamerastativets plats och bildbeskrivningen så konstanta som möjligt. Vid samma tillfällen satt jag också vid stubben av en annan asp som brukade växa intill – tidigare kunde man fästa en hängmatta mellan dem – och tittade ut mot havet med ryggen mot kameran. Och i en annan bild satt jag på ett litet stenrös och betraktade den växande Helsingförshamnen på den motsatta stranden. På så sätt försökte jag skapa ”souvenirer” för hur landskapet såg ut under detta år på Finska Vikens norra strand.

”Ormens år i gungan” är den sista delen i en serie på tolv årslånga projekt, som har uppförts för kamera på samma ö och utforskar frågan hur uppföra landskap idag. Serien som jag inledde 2002 grundar sig på den kinesiska kalendern med dess tolvåriga kretslopp, där varje år är benämnt efter ett djur. Det här arbetssättet grundar sig på performance konstens, video konstens och miljökonstens traditioner och rör sig i gränsmarkerna mellan dem. Varje år har jag valt ett nytt perspektiv på landskapet, en ny aspekt av miljön och ett nytt förhållande mellan min kropp och platsen.

Det här året koncentrerade jag mig på den lilla gungans rörelse, ett konstgjort element som tillförts landskapet. Även om en gunga kan vara ett imponerande skulpturelement, som till exempel i Monica Sands arbeten, är den här gungan hållen i barnets skala. Aspen på stranden är också liten till växten. Den tålde dock utan problem alla besökares tyngd. Jag experimenterade med att dela min upplevelse av att gunga och byta den uppträdande i bilden genom att inbjuda kolleger från ön eller tillfälliga besökare att gunga en stund. Dessa uppföranden dokumenterade jag med video och i en trespråkig blogg, och bifogade en stillbild från varje uppförande, antingen av besökaren eller av mig själv, till varje text. <http://aa-yearofthesnake.blogspot.fi/> Jag valde gungandet som en aktivitet att dela, för att avsluta serien i en glättigare stämning. Dessutom tog jag med gungan på mina resor och fäste den i träd på olika slags stränder.

Year of the Snake - Swinging

What do we see in the image? The movement of the swing catches attention and the swinger, someone like us, will perhaps awake our interest. The assemblage of a swing, a tree, a scarf and a swinger can be looked at as an homage to the swing, a small machine that enables a piece of wood and two plastic ropes tied to the branch of a tree to enable movement. What about the tree? A small aspen provided the setting and support for a swing, and showed in its foliage the shifting seasons and weather, without receiving credit for this enforced contribution. This type of hierarchical and utilitarian approach is illustrative of our relationship to vegetation. It also shows, however, in a very literal sense, our complete dependence on plants.

During the year of the snake, beginning with the Chinese New Year on February 10 in 2013, I fastened a small blue swing into an aspen that grows on the western shore of Harakka Island, next to the remains of the stone base of an old sauna. More or less once a week, I videoed myself swinging, wearing a light blue scarf, while keeping the position of the camera on a tripod and the framing of the image as constant as possible. On the same occasions I also sat next to the stub of another aspen that once grew nearby – it used to be possible to fasten a hammock between them – looking out at sea with my back to the camera. And in another image I sat on a small pile of rocks

looking at the expanding Helsinki harbour on the opposite shore. Thus I tried to produce “souvenirs” of what the landscape looked like during this year on the northern shore of the Finnish Bay.

“Year of the Snake Swinging” is the last part in a series of twelve one-year projects performed for the camera on the same island, exploring the question how to perform landscape today. The series, which I began in 2002, is based on the Chinese calendar and its cycle of twelve years, with each year named after a specific animal. This way of working is based on the traditions of performance art, video art and environmental art, moving in the borderland between them. Each year I have chosen a new perspective on the landscape, a new aspect of the environment and a new kind of relationship between my body and the place.

This year I focused on the movement of a small swing, a manmade element added to the landscape. Although a swing can be an impressive sculptural element, as in the works of Monica Sand, for instance, this swing is on a child’s scale. The aspen on the shore is small of stature as well. It carried without problems, however, the weight of all visitors. I experimented with sharing the experience of swinging and changing the performer in the image, by inviting colleagues from the island as well as temporary visitors to swing for a while. These performances I documented on video and in a tri-lingual blog, adding a still image from each performance, either of the visitor or of myself, to each blog note. <http://aa-yearofthesnake.blogspot.fi/> Sharing an activity like swinging, I chose in order to end the series, with its focus on showing the passing of time, on a more light-hearted note. I took the swing with me on my travels, too, and tied it to trees growing on various shores.